
Vývoj a rozmiestnenie vysokých škôl na Slovensku- odraz
v regionálnej štruktúre vzdelania ekonomicky aktívneho
obyvateľstva

Viera Vlčková
KVS a RR EU-NHF

Bořetice 16- 18.6.2010

Vzdelanie

- **Vzdelanie - kvalitatívny ukazovateľ úrovne pracovných síl.**
- **Nástroj, ktorý pretvára každú osobnosť.**
- **Využíva sa ako aktívum pri hľadaní práce. je dôležité aj pre regionálny rozvoj , pre regionálny rast, ako i pre ekonomický rozvoj krajiny.**
- **Dostatok odborných vedomostí obyvateľov poskytuje krajine predpoklady znížiť medzinárodné ekonomické rozdiely.**

Vzdelanosť na Slovensku

- **Vzdelanie u slovenskej populácie nadobúda každoročne na význame .**
- **Zmena , rokov 2000-2009 najmä pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva s ukončeným základným , alebo učňovským vzdelaním resp. bez vzdelania.**
- **Nárast počtu obyvateľov s úplný stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním.**

V príspevku chceme :

- **na základe štatistickej databázy poukázať na nárast vysokých škôl a ich absolventov na Slovensku za roky 2003-2009, a odraz vzdelania na ekonomicky aktívne obyvateľstvo.**
- **poukázať na rozmiestnenie verejných, súkromných a štátnych vysokých škôl na Slovensku**
- **aké zmeny nastali v doktorandskom štúdiu,**

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva na Slovensku

- Už v roku 2001 SR už splnilo cieľ EÚ do roku 2010 vo vzdelávaní ISCED 3 – aspoň 80% 25- 64 ročných (EÚ priemer 64%, v kandidátskych krajinách 77% a SR 85% - OECD, 2001)
 - malé počty obyvateľstva s vyššími stupňami vzdelania
- vyššie ako stredné, ale nie vysokoškolské vzdelanie, predstavuje v slovenskom systéme vzdelávania značne podhodnotený prvok – v roku 2000 Maďarsko vykazovalo 31,2 %, Poľsko 12,6 %, ČR 9 % a Slovensko dokonca len 2,2 % obyvateľstva s touto úrovňou vzdelania, čo je výrazne pod priemerom OECD 9,4 %
- nízky je aj podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním. Po vstupe do EU sa Slovensko zaradilo na tretie miesto od konca pred Taliansko a Portugalsko

Terciárne vzdelávanie v SR

Vysoké školy môžu byť z hľadiska zriaďovateľa:

- **verejné, zriadené zákonom**
- **súkromné**
- **štátne (len vysoké školy vojenské a policajné, zdravotné) zriadené zákonom a riadené príslušnými ministerstvami**

Terciárne vzdelávanie v SR

- **Po roku 1990 sa rozšírila sieť vysokých škôl na Slovensku , zvýšila dostupnosť vysokoškolského vzdelávania i v ďalších regiónoch Slovenska.**
- **Zaviedol sa nový typ štúdia - štúdium krátkeho cyklu (bakalárske). Otvorením tohto druhu štúdia sa diverzifikoval obsah a organizačné formy vysokoškolského vzdelávania.**
- **Problémom i na VŠ je nepružná štruktúra študijných odborov, ktorá väčšinou zaostáva za požiadavkami vyplývajúcimi z rozvojových potrieb regiónov a trhu práce.**
- **Po roku 1990 sa na Slovensku založilo až 19 nových univerzít a vysokých škôl. Z tohto počtu VŠ bolo 10 súkromných. Nasledujúca tabuľka predstavuje vysoké školy na Slovensku podľa roku založenia i podľa kraja v ktorom sa nachádza.**

Vysoké školy

Rok		Počet škôl 4/	Počet fakúlt
1989		13	43
1990		13	50
1995		14	67
2000	štátne 1/ neštátne	21	93
		2	3
	spolu	23	96
2002	verejné	19	93
	súkromné	1	1
	štátne 2/	3	6
	spolu	23	100
2005	verejné	20	103
	súkromné	5	5
	štátne	3	5
	spolu	28	113
2009	verejné	20	104
	súkromné	9	17
	štátne	3	6
	spolu	32	127

Verejné VŠ

VŠ	Kraj / Mesto	Vznik
UK	BA	1919
STU	BA	1937
EUBA	BA	1940
VŠMU	BA	1949
VŠVU	BA	1949
UMB	BB	1992
AU	BB	1997
TUZ	BB / ZV	1946
UVL	KE	1949
TUK	KE	1952
UPJŠ	KE	1959
UKF	NI	1959
UJS	NI / KN	2004
PU	PO	1997
TNUAD	TN	1997
TTU	TT	1992
UCM	TT	1997
ŽU	ZA	1953
KU	ZA / RK	2000

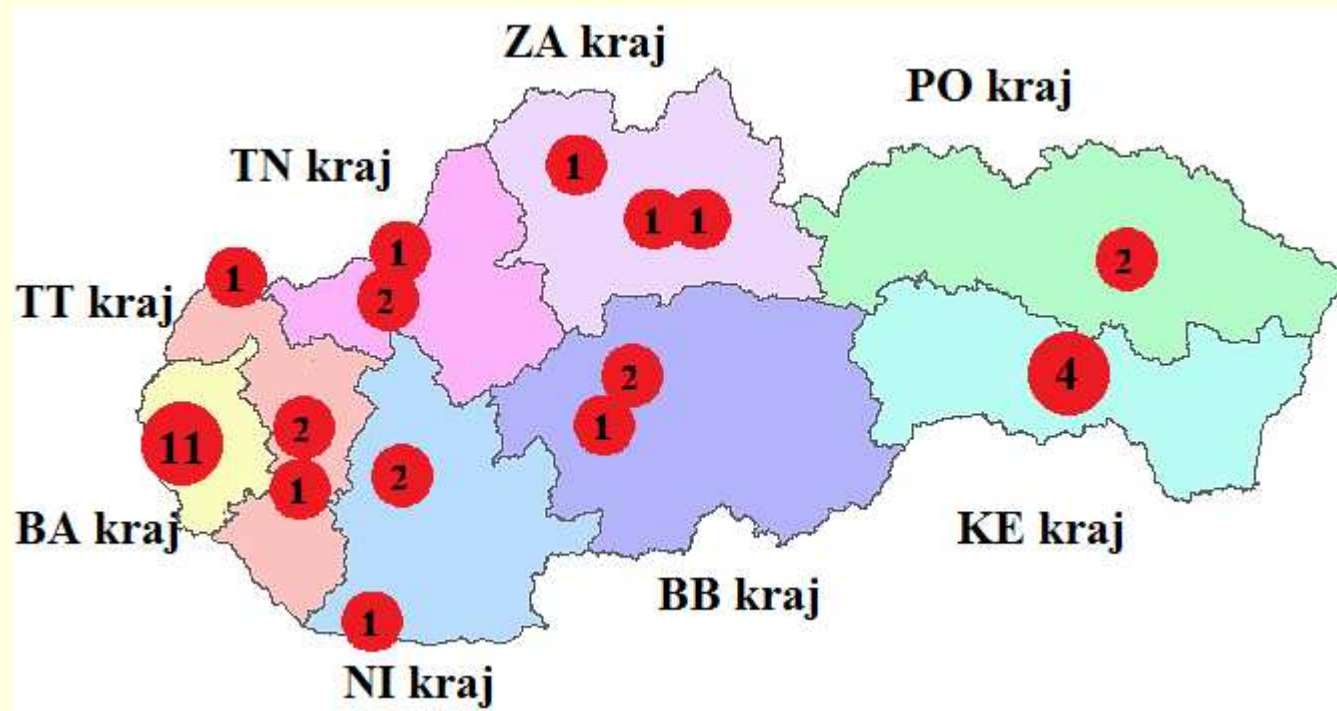
Súkromné Vysoké školy

VŠZaSP SA	BA	2003
BVŠP	BA	2004
VŠEM	BA	2004
BMVŠ	BA	2006
VŠBM	KE	2006
VŠMP	PO	2005
VŠM	TN	1999
DTI	TN	2006
SEVŠ	TN / SA	2005
VŠS	TT / GA	2005

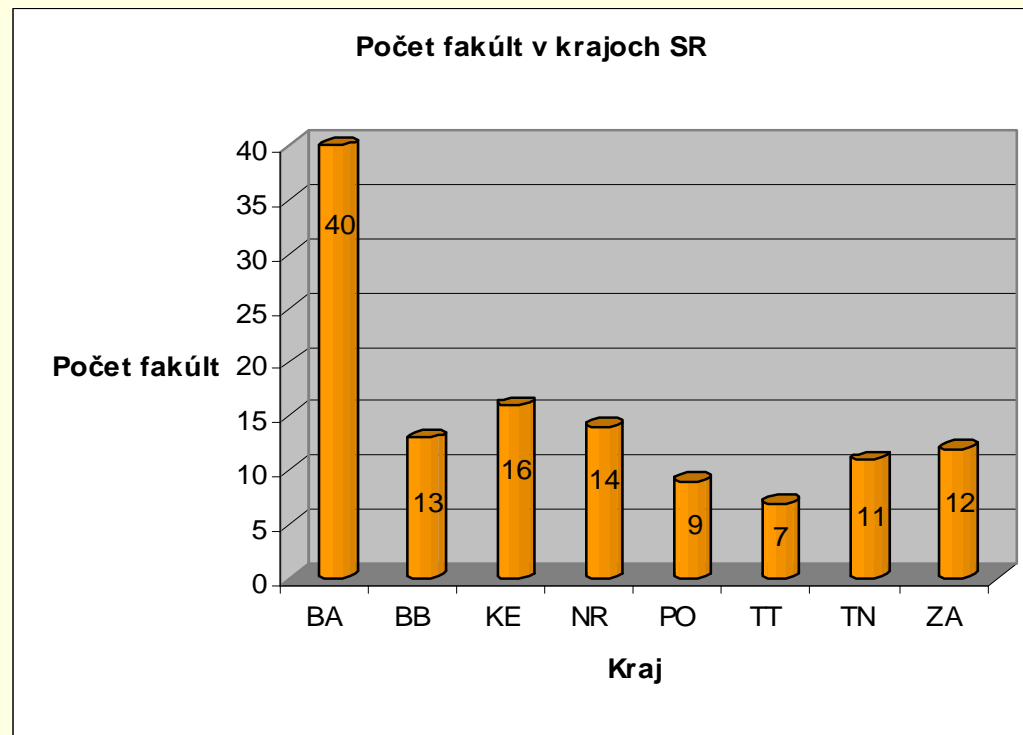
Štátne Vysoké školy

SZU	BA	2002
ŠPU	NI	1946
AOS	BA / LM	1973

Kraje s počtom vysokých škôl

Počet fakúlt v jednotlivých krajoch SR

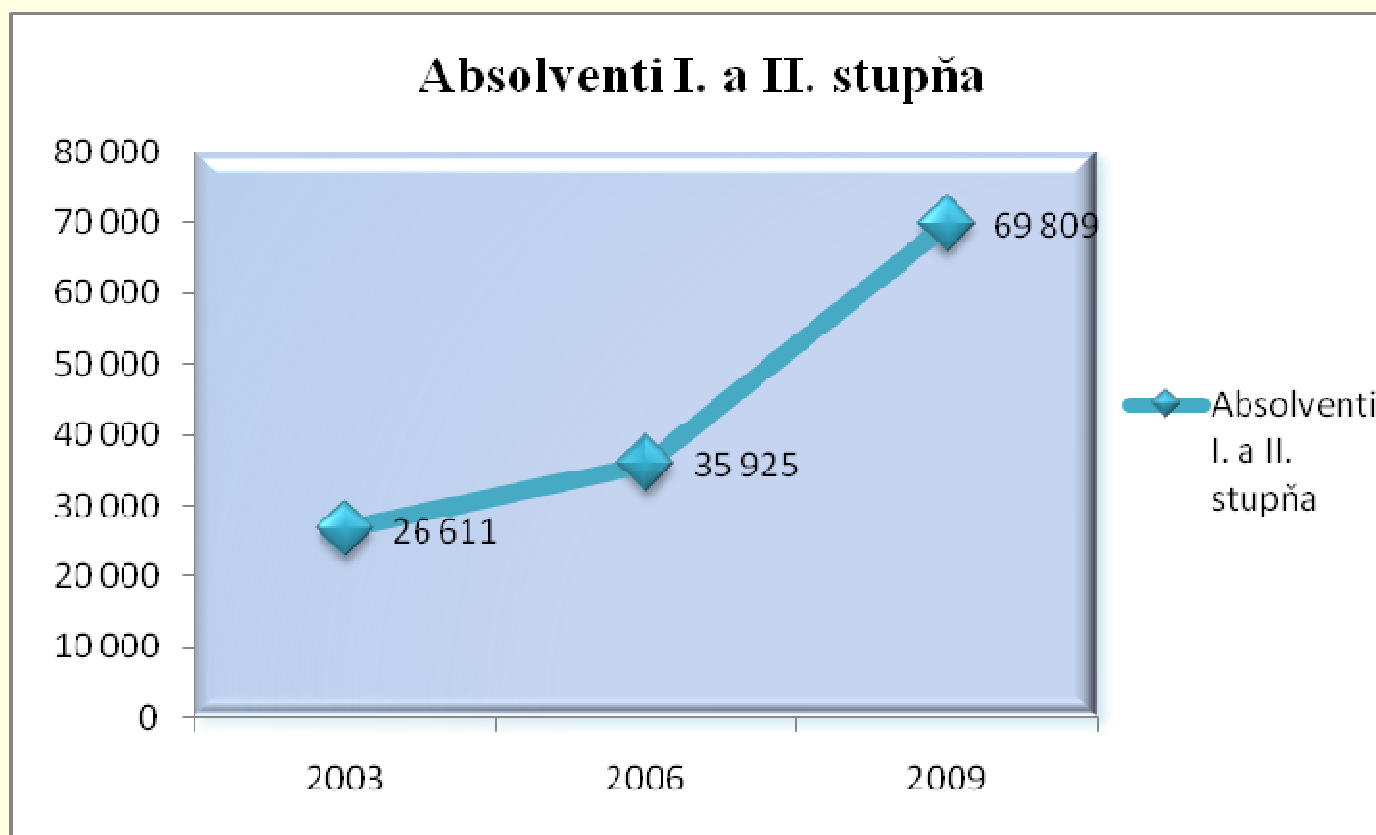
Rast vzdelania ekonomicky aktívneho obyvateľstva v regiónoch

- **Rastúci počet Vysokých škôl v regiónoch Slovenska ,
mení vzdelanostnú úroveň ekonomicky aktívneho
obyvateľstva.**
- **Za posledných 8 rokov vzrástol počet vysokoškolský
vzdelaných osôb z 256.6 tisíc na 401,4 tisíc a poklesol počet
ekonomicko aktívneho obyvateľstva s ukončením
základným, učňovským vzdelaním , či bez vzdelania.**

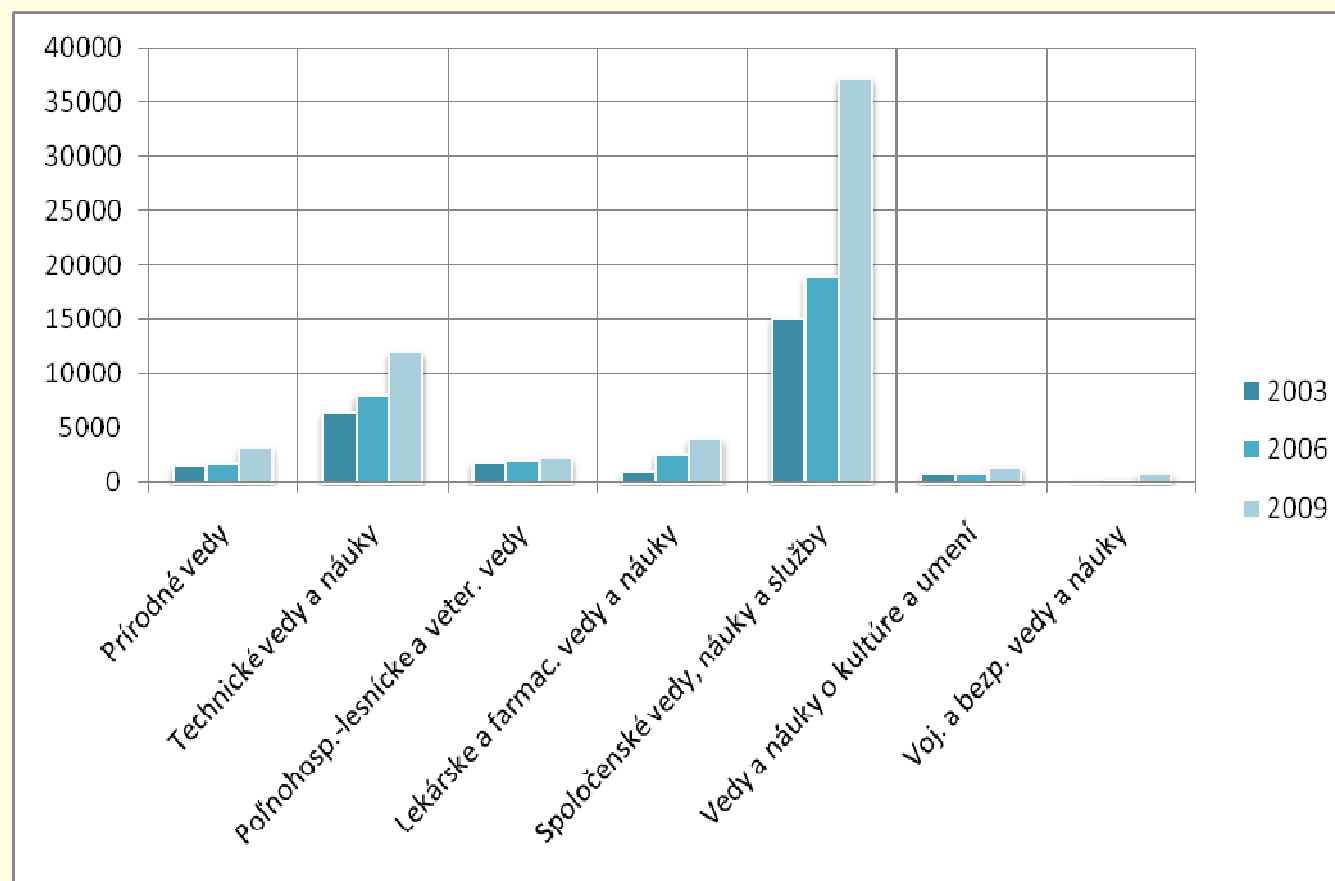
Porovnanie vývoja vysokoškolský vzdelaných v roku 2003 a 2008 (v %)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	% (2008-2003)
BA	25,7	26	26,8	26,8	27,9	28,7	3
TN	10	12,4	14,4	13	12,7	14,6	4,6
KE	9,3	10,3	13,3	14,3	14,2	14,3	5
TT	8,7	10,1	10	10,3	12,2	13,3	4,6
PO	10,8	11,4	13,1	13,1	11,3	13	2,2
ZA	10,2	10,2	11,8	14,2	13,2	12,8	2,6
BB	10,6	10,7	11,7	12	11,7	11,4	0,8
NI	8,2	8,8	8,9	11	12,1	11	2,8

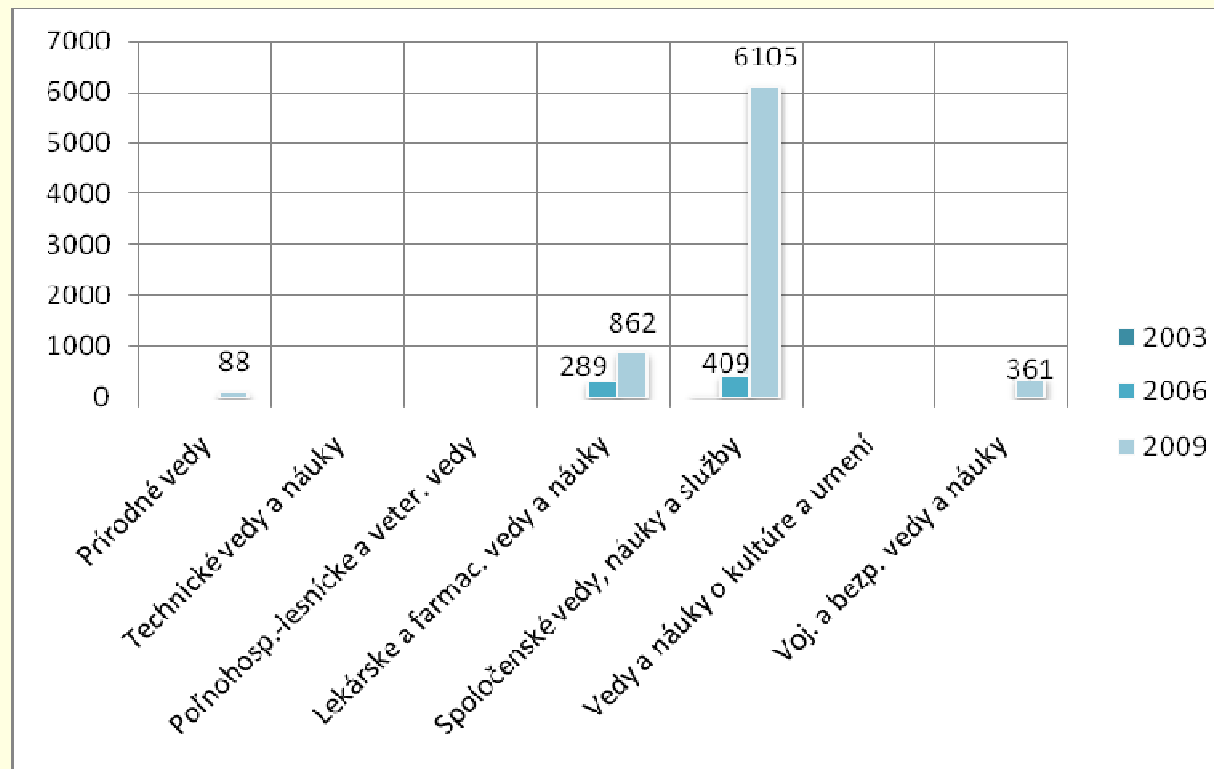
Vývoj počtu absolventov I. a II. stupňa

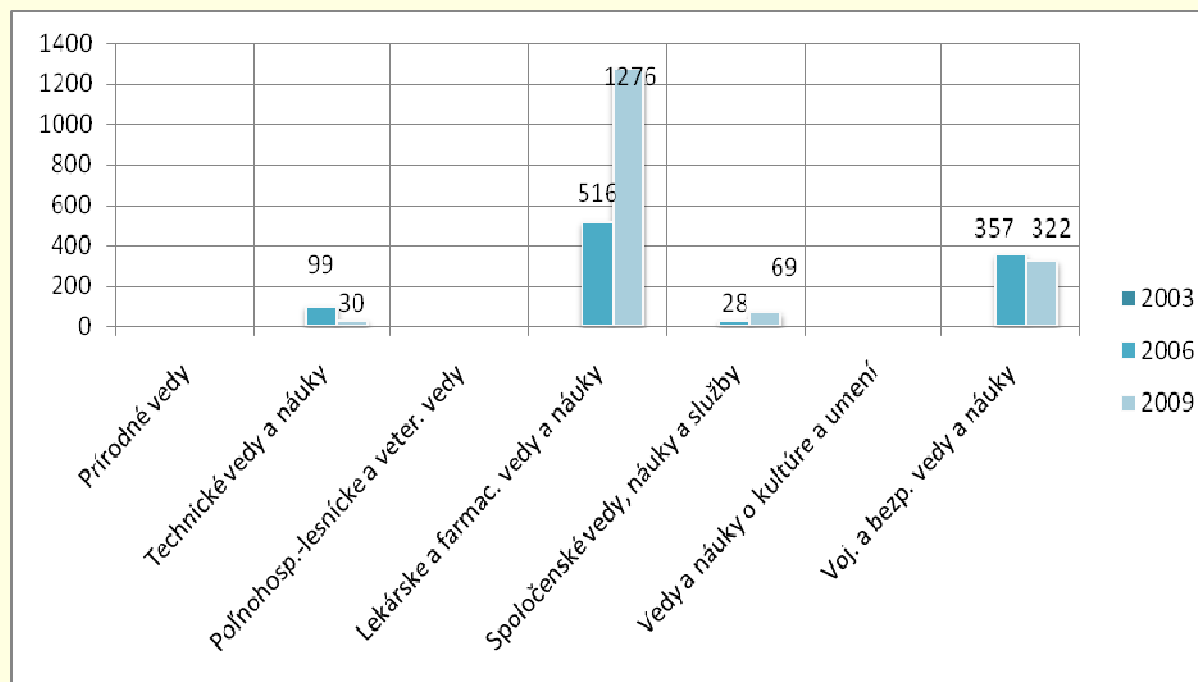
Zameranie absolventov I. a II. stupňa štúdia

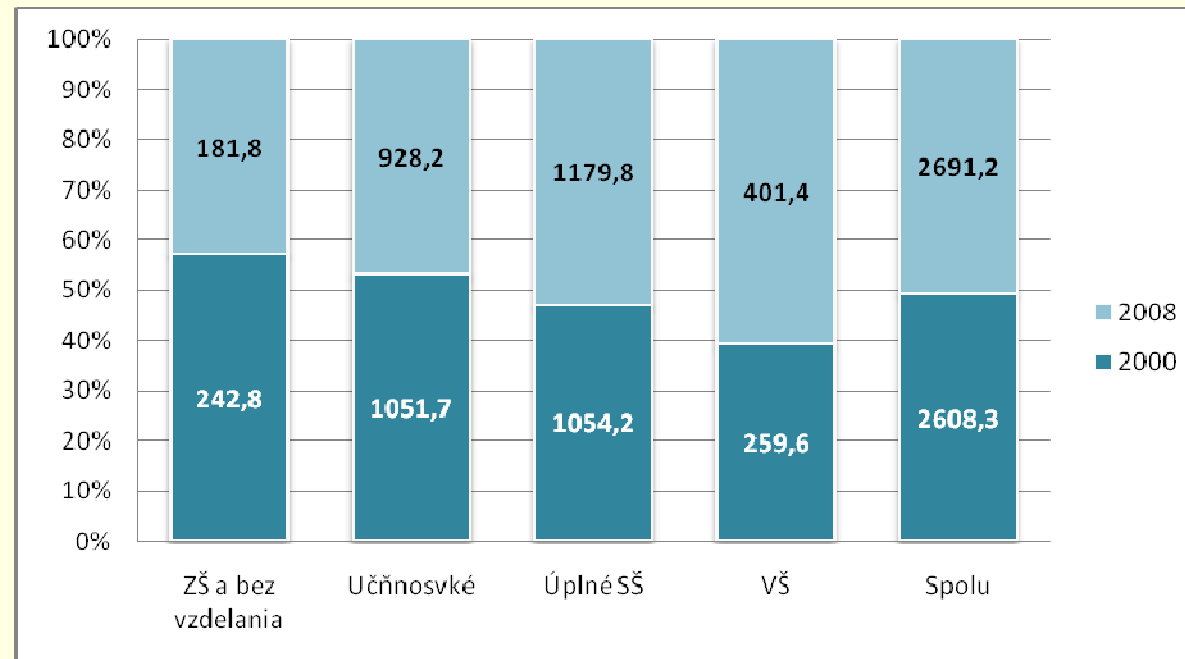
Vývoj absolventov I. a II. stupňa štúdia podľa odborov v sledovanom období na súkromných vysokých školách

Vývoj absolventov I. a II. stupňa štúdia podľa odborov v sledovanom období na štátnych vysokých školách

Vývoj vzdelanostnej úrovne EAO v rokoch 2000 a 2008 - % podiel na celkovom počte EAO (absolútne hodnoty v tis.)

Vzdelanostná štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva v krajoch SR v rokoch 2000 a 2008

Kraj	Typ vzdelania	2000	2008	v tis.	Kraj	Typ vzdelania	2000	2008
BA	ZŠ a bez vzdelania	22,2	17,6	ZA	ZŠ a bez vzdelania	32,1	21,1	
	Učňovské	76,4	72,2		Učňovské	141,2	129,4	
	Úplné SŠ	160,4	157		Úplné SŠ	129,6	142,6	
	VŠ	78,1	99,2		VŠ	29,2	43,7	
	Spolu	337,2	345,9		Spolu	332,1	336,8	
TT	ZŠ a bez vzdelania	28,4	16,9	BB	ZŠ a bez vzdelania	31,5	34,5	
	Učňovské	117,9	100,7		Učňovské	121,8	98,1	
	Úplné SŠ	106,6	145,4		Úplné SŠ	136,6	146,7	
	VŠ	20,1	33,8		VŠ	27,5	47,6	
	Spolu	273	296,9		Spolu	317,4	326,9	
TN	ZŠ a bez vzdelania	21,7	12,9	PO	ZŠ a bez vzdelania	27,2	31,8	
	Učňovské	141	122,9		Učňovské	159,8	133,9	
	Úplné SŠ	109,2	120,8		Úplné SŠ	145,3	159,3	
	VŠ	22,2	42,7		VŠ	30,2	49,8	
	Spolu	294,1	299,3		Spolu	362,4	374,8	
NI	ZŠ a bez vzdelania	40,3	23,9	KE	ZŠ a bez vzdelania	39,3	23,3	
	Učňovské	150,4	147,4		Učňovské	143,3	123,6	
	Úplné SŠ	119	149,6		Úplné SŠ	147,5	158,5	
	VŠ	25,6	39,6		VŠ	26,6	44,9	
	Spolu	335,3	360,5		Spolu	356,7	350,3	

Počet vysokoškolsky vzdelaných z celkového počtu EAO v kraji v tis.

Kraj	Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
BA	Spolu	331,9	330,3	330,5	331,8	338,4	345,9
	VŠ	85,2	86	88,6	89	94,4	99,2
TT	Spolu	280,6	288	289,1	289,9	290,1	296,9
	VŠ	29,7	30,8	33,8	34,7	33,8	33,8
TN	Spolu	294,8	294,8	295,2	301,2	294,6	299,3
	VŠ	27,3	30,4	39,2	43	41,7	42,7
NI	Spolu	346,3	350,5	346	342,8	349,8	360,5
	VŠ	28,3	30,7	30,7	37,6	42,3	39,6
ZA	Spolu	333,1	332,5	331,6	333,6	332,7	336,8
	VŠ	36	37,9	43,3	43,8	37,5	43,7
BB	Spolu	323	326,6	326,7	326	324,5	326,9
	VŠ	32,2	40,5	47,1	42,4	41,2	47,6
PO	Spolu	363,6	373,8	373,7	377,2	375,6	374,8
	VŠ	31,5	37,6	37,4	38,7	45,7	49,8
KE	Spolu	361	362,1	353,1	352,3	343,3	350,3
	VŠ	37	37	41,7	50	45,4	44,9

Študenti doktorandského štúdia

Rok	Denna forma			Externá forma	Spolu
	štátne občianstvo		v tom novoprijatí		
	slovenské	iné			
2000	1859	125	642	5520	7504
2001	1860	110	599	5994	7964
2002	1961	106	637	6463	9530
2003	2182	113	869	6922	9217
2004	2656	79	1205	7236	9971
2005	3230	77	1217	7091	10378

Študenti doktorandského štúdia

Rok	Denná forma			Externého št.	Spolu
	štátne občianstvo		v tom novoprijatí		
	slovenské	iné			
2000	1859	125	642	5520	7504
2001	1860	110	599	5994	7964
2002	1961	106	637	6463	8530
2003	2182	113	869	6922	9217
2004	2656	79	1205	7236	9971
2005	3230	77	1217	7091	10398
2009					0

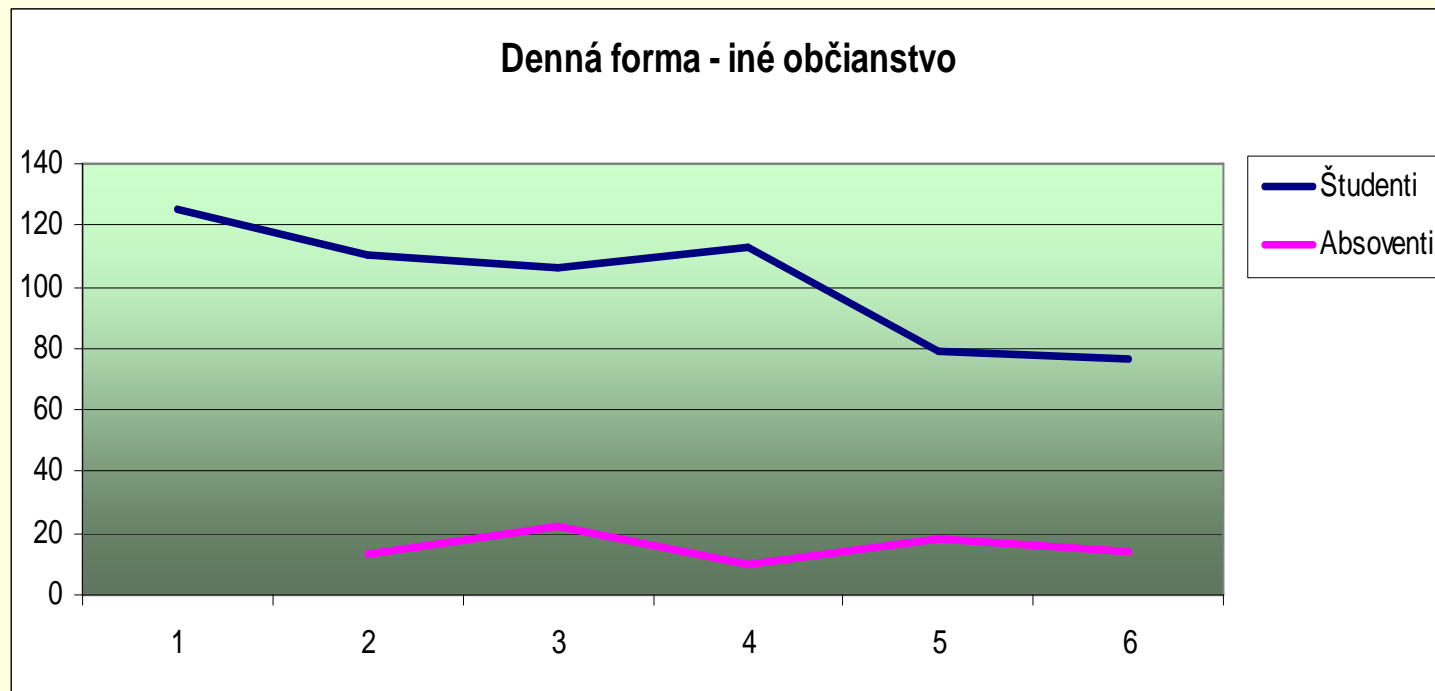
Absolventi doktorandského štúdia

Rok	Denna forma			Externé vzdelávacie inštitúcie	Spolu
	štátne občianstvo		Externá forma		
	slovenské	iné			
2000	100		309		409
2001	162	13	335		510
2002	158	22	463	69	712
2003	179	10	438	74	701
2004	234	18	486	98	836
2005	329	14	582	103	1028

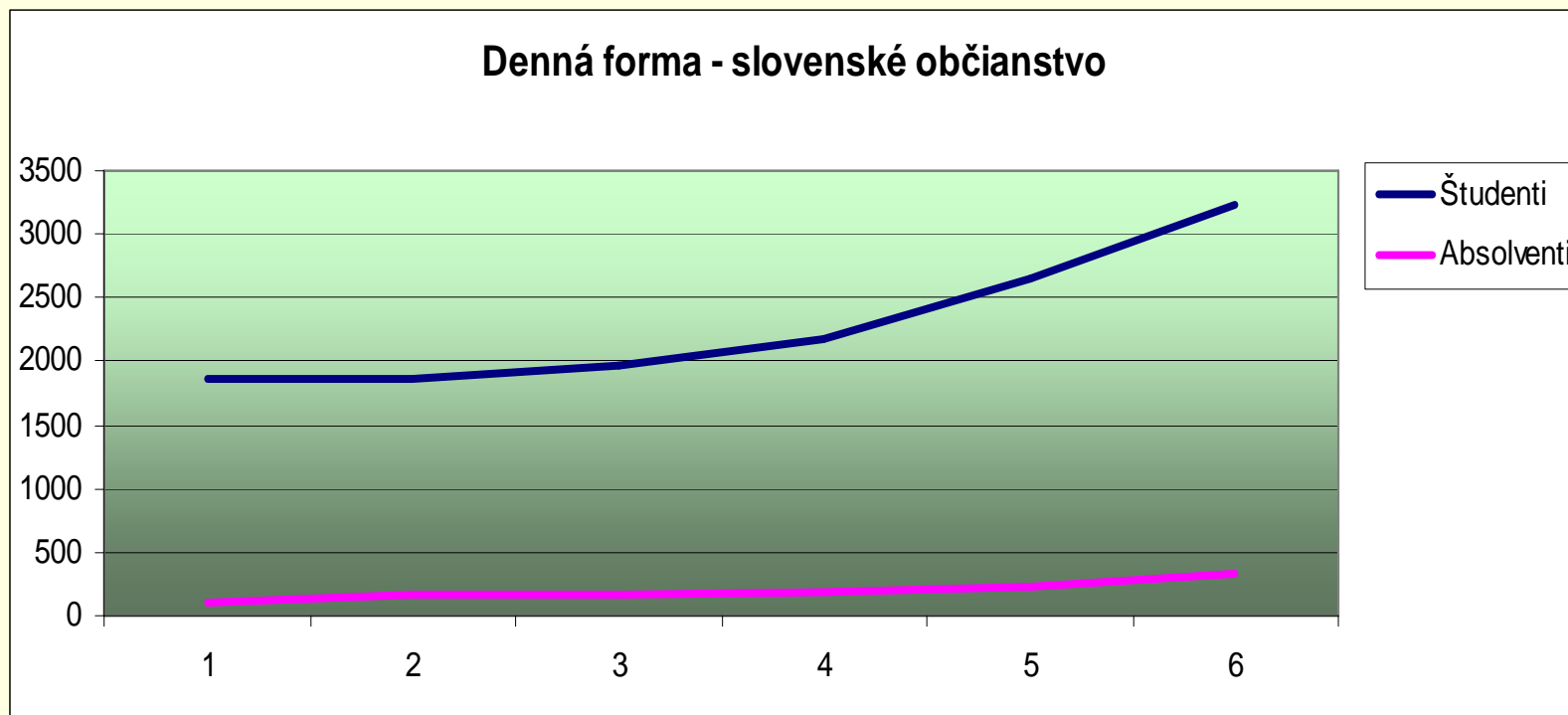
Absolventi doktorandského štúdia

Rok	Denná forma		Externá forma	Externé vzdelávacie inštitúcie	Spolu
	štátne občianstvo				
	slovenské	iné			
2000	100		309		409
2001	162	13	335		510
2002	158	22	463	69	712
2003	179	10	438	74	701
2004	234	18	486	98	836
2005	329	14	582	103	1028
2009	868		801		1669

Absolventi a študenti doktorandského štúdia

Absolventi a študenti doktorandského štúdia

Výdavky ŠR pre Vysoké školy (v mld. Sk)

- Paradoxom je, že nárastom počtu študentov na slovenských vysokých školách, klesá podiel ich financovania z verejných zdrojov..
- Nedostatočné financovanie vysokých škôl je vážny problém, spája sa s ním stagnácia a zaostávanie kvalifikovanosti pracovnej sily potrebnej na plnenie úloh vzdelanostnej ekonomiky.

Výdavky ŠR-VŠ.

Výdavky ŠR pre VŠ (v mld. Sk)	2006	2007	2008
Vysoké školy spolu	13,08 (0,81% HDP)	13,42 (0,75% HDP)	13,92 (0,70% HDP)

Ďakujem za pozornosť